

БИБЛИОТЕКА ИМПЕРАТОРСКАГО
17 СЕН 1907
ИМПЕРАТОРСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ΄.

ΑΡΙΘ. 35

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ ἀρχιεραμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

* Επίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θρίαμβος τῆς ἀληθείας — Ἡ καταστροφὴ τῆς Ἀγχιάλου —
Πρὸς τὴν ἐφημερίδα τῆς Πετρούπολεως — Ἀποφάσεις δικαστι-
καὶ διδακτικαί — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσίᾳ ἐκκλη-
σιαστικῶν πραγμάτων — Αἱ πάνηγυρες τοῦ μηνός — Νικόλαος
Α' ὁ Μυστικός.

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Αἱ ὑπὸ τοῦ τέως ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλω-
ματικοῦ πράκτορος τῆς Βουλγαρίας κ. Γρ. Νάτσε-
βιτς γενόμεναι ἀποκαλύψεις — τὰς ὁποίας ἐν τῷ τε-
λευταίῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐδημο-
σιεύσαμεν — περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς βουλγαρικῆς
Κυβερνήσεως καὶ, ἰδίως, περὶ τῶν πρωταιτίων καὶ
διοργανωτῶν τοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων
ἐν τε τῇ Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ Ἀν. Ρωμυλίᾳ ἀπηνούς
διωγμοῦ, ἡγεῖραν πολὺν σάλον παρὰ τε τοῖς πολι-
τικοῖς βουλγαρικοῖς κύκλοις καὶ παρὰ τῇ δημο-
σιογραφίᾳ.

Ὁ πρῶτος βούλγαρος πρωθυπουργὸς κ. Ράτσο
Πέτρωφ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ διωγμοῦ, ἀπολογούμενος

δι' ὅσα περὶ τῆς πολιτείας καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς
αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν Κυβερνήσεως ἔγραψεν ὁ
κ. Γρ. Νάτσεβιτς, ἐδημοσίευσεν, ὑπὸ τύπον συνεν-
τεύξεως μετὰ τινος τῶν συντακτῶν σοφιστῆς
ἐφημερίδος, ἀπάντησιν ἀποτελοῦσαν σφοδρὸν κα-
τηγορητήριον, ἐν εἵδει ἀπολογίας, κατὰ τοῦ τέως
διπλωματικοῦ πράκτορος.

Ἐντεῦθεν λαβὼν ἀφορμὴν ὁ κ. Νάτσεβιτς, ἀπηύ-
θυνε μακρὰν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ἐ-
σπερινὸν Ταχυδρόμον» Σιάγκωφ, περὶ τῆς πολιτι-
κῆς τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἐν τε τῷ μα-
κεδονικῷ ζητήματι καὶ ἐν τῷ ἀνθελληνικῷ ἐν
Βουλγαρίᾳ κινήματι. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης,
ὁ βούλγαρος διπλωμάτης προέβη εἰς σπουδαιότα-
τας ἀποκαλύψεις περὶ τῶν δύο ἀνωτέρω ζητημά-
των, ἐπιχεοῦσας ἄπλετον φῶς ἐπ' αὐτῶν καὶ τῶν
ὁποίων τὴν σημερινήν, σπουδαιότατην καὶ πολύτι-
μον διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ
Γένους, θέλουσιν ἐκτιμῆσαι δεόντως οἱ ἡμέτεροι
ἀναγνώσται, ἐκ τῶν ὧδε ἀναδημοσιευομένων περι-
κοπῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα.

**Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς ἐν τῷ
« Ἐσπερινῷ Ταχυδρόμῳ » Σιάγκωφ
τῆς 7, 8, 9, Αὐγούστου 1907.**

« Μετὰ τὰς ὕβρεις τῶν ὀργάνων ἐν τῷ ἐνὶ « Ταχυδρόμῳ, παρουσιάζονται κατ' αὐτὰς αἱ ἐπιθέσεις τοῦ ἀρχηγοῦ (τοῦ τέως πρωθυπουργοῦ Πέτρωφ) ἐναντίον μου ἐν τῷ ὀργάνῳ τοῦ κ. Σιάγκωφ. Αἱ ὕβρεις καὶ αἱ ἐπιθέσεις αὗται οὐδόλως μὲ τρελάττουσι, καθόσον ἔχω συνειθίσει εἰς αὐτὰς καὶ καθόσον, ἄλλως τε, εἰμὶ ἄνθρωπος ἄνευ ἀπαιτήσεων. Πλὴν τούτου, αὐτοὶ οἱ ἐπιτιθέμενοί μοι ἔδιδον πάντοτε τὰς λαμπροτέρας ἱκανοποιήσεις »

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ὕβρεις δὲν φθάνουσι μέχρι τῶν ὠτῶν μου, καθόσον δὲν εὐκαιρῶ νὰ ἀναγινώσκω ὅλας τὰς ἐφημερίδας· πλειστάκις κατελπίον αὐτὰς ἄνευ προσοχῆς, ὅσκις αὗται δὲν εἶχον σχέσιν καὶ δεσμόν μετὰ ζητημάτων τοῦ Κράτους.

Αἱ ἐπιθέσεις ὁμῶς τοῦ κ. Πέτρωφ φέρουσι χαρακτηριστὰ ἀρχῶν καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ ἀναλύσω αὐτὰς . . .

Ὁ κ. Πέτρωφ εἶπεν εἰς τὸν συνομιλητὴν του τὰ ἑξῆς:

« Ὁ κ. Νάτσεβιτς οὐχὶ ἕνεκα λόγων πατριωτισμοῦ δὲν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν (ὅτε τὸ πρῶτον προτάθη αὐτῷ ἡ θέσις διπλωματικοῦ πράκτορος Σ. Μ.), διότι, ἐὰν οὗτος ἐνεπνέετο ὑπὸ τοῦ ὕψιλλοῦ τούτου αἰσθήματος, δὲν θὰ ἤρνετο εἰς τὸ γράμμα τῆς Α. Β. Υ. τοῦ « Ἡγεμόνος δι' οὗ παρεκάλει αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν ».

Δὲν ἀπῆντησα ὅτι ἀρνοῦμαι νὰ μεταβῶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλ' ὅτι ἡ μετάβασίς μου ἐκεῖ θὰ εἶναι ἀνωφελὴς καὶ ματαία, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχω πρωθυπουργὸν τὸν κ. Πέτρωφ, ὅστις εἶναι ὁ κύριος μοχλὸς τῶν συμμοριῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ὅστις εὐρίσκεται μακρὰν τοῦ νὰ σκέπτεται περὶ ἀγαθῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ὑ. Πύλης.

Ἐπὶ τέλους ὁ Ἡγεμὼν ἐπὶ κινήθη ἐξ Εὐξείνου ἡθροῦ εἰς Σόφειαν καὶ μὲ ἐκάλεσεν ἐσπέρην τινὰ εἰς ἀκρόασιν· « Δὲν βλέπετε, μοι εἶπε, πῶς οἱ Βούλγαροι καταστρέφονται ἐν τοῖς βιλαετίοις; . . . — Γνωρίζετε, ἄρχγε, εἶπον, χωρὶν τι κατὰστράφην χωρὶς νὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν συμμορία τις βουλγαρικὴ; — Ἀγνοῶ, ἀπῆντησεν ἡ Α. Β. Υ. — Σημαίνει, προσέθηκα, ὅτι αἱ ἡμετέραι συμμορίαι εἰδὼν ὑπαίτιαι. Διὰ τί λοιπὸν ἐπιτρέπετε αὐταῖς νὰ ἐξοπλίζονται καὶ νὰ διέρχονται τὴν μεθόριον γραμμὴν; — Ἀλλὰ εἶναι δυνατόν νὰ παρκαλυθῶσι; — Πῶς δὲν εἶναι δυνατόν; μήπως παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχουσιν Ἀρχαί; Βλέπω εἰς τὴν ἐπιμονὴν τῶν συμμοριῶν, προσέθηκα, μίαν προδοσίαν πρὸς τὴν βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν καὶ μίαν

ἀπὸ ἀνθρωπίνων πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἀδελφοὺς Μακεδόνας Ὑψηλότατε, νὰ παρακολούθητε τὰς συμμορίας, ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ καταπαύσῃ ἡ καταστροφὴ τῶν Βουλγάρων . . .

Ἐπὶ τέλους ὁ Ἡγεμὼν μὲ ἐξαπέστειλε διὰ τῶν ἑξῆς λόγων « Μεταβῆτε παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἴδετε τί οὗτος θὰ εἴπῃ ὑμῖν » Τῇ ἐπομένῃ μετέβην παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἡ Α. Β. Υ., εἶπον, μὲ διέταξε νὰ στυαντηθῶ μεθ' ὑμῶν ἵνα ὁμιλήσωμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν συμμοριῶν. Εἵπατέ μοι κ. Ὑπουργέ, ὅποια ἐπιχειρήματα ἔχετε ἵνα ἀνέχησθε τὰς συμμορίας; — « Ὅλον τὸ σφάλμα ἀνύκει τῷ κ. Πέτρωφ, μὴ ἀπῆντησεν ὁ Ὑπουργός. — Μήπως δὲν εἶναι δυνατόν, ἠρώτησα, νὰ πεισθῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτός ὅτι μὲ τὰς συμμορίας ταύτας προξενεῖ εἰς τὴν βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν ἀνυπολόγιστον κακόν; — Δὲν εἶναι δυνατόν, ἀπῆντησεν ὁ Ὑπουργός. Ὁ κ. Πέτρωφ ἐκοιμᾶτο καὶ ἠγείρετο μετὰ τῶν κομιτᾶτων ἐπὶ δέκα ὁλόκληρα ἔτη, ἐλάμβανε μέρος εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς ὑποθέσεις, ἠνδρώθη μετὰ τῶν ἔργων, τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν παραδόσεων των, οὕτως ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀλλάξῃ πορείαν. — Ὑμεῖς δὲ κ. Ὑπουργέ, ἠρώτησα, τί σκέπτεσθε, διὰ τὰς συμμορίας; — Καὶ ἐγὼ βλέπω ὅτι εἶναι ἐν κακόν, ἀλλὰ τί δύναμαι νὰ πράξω; . . . — Ἐὰν ἐγὼ ἤμην Ὑπουργός, ἀπῆντησα, θὰ κατέπαυον δι' ὅλων τῶν μέσων τῶν εἰς τὴν διάθεσίν μου ἐν κίνημα, περὶ τοῦ ὁποίου εἰμὶ πεπεισμένος ὅτι εἶναι κακοῦργον »

II.

Ἐν τῷ ἡγουμένῳ κεφαλαίῳ (ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Γρ. Νάτσεβιτς) εἶδομεν ὅτι ὁ κ. Πέτρωφ δύναται νὰ λογιζῆται ἐὰν οὐχὶ ὡς ἀρχηγὸς τῶν μακεδονικῶν κομιτᾶτων, τουλάχιστον ὡς μέλος αὐτῶν διαρκὲς καὶ συνεργάτης

Ὁ κ. Πέτρωφ καὶ Σα διέπραξαν κακοῦργημα ἐπὶ τῆς Μακεδονίας μὴ παραδεχθέντες τὰς μεταρρυθμίσεις τῆς Μυρστένης, μὴ παρασχόντες τὴν σύμπραξιν των πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν καὶ πράξαντες τὸ πᾶν ἵνα ματαιώσωσι ταύτας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτῶν τούτου ἠϋξήσαν τὰ δεινὰ τῶν ἐκεῖ ἀδελφῶν αὐτῶν, χωρὶς νὰ κερδίσωσι τὴν ἐλάχιστην παρὰχώρησιν. Τὸ κακοῦργημα τῶν ἡμετέρων κυβερνητῶν θὰ γίνῃ ἤδη μεγαλύτερον, ἐὰν ἡ διαγωγὴ αὐτῶν ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀρυσθῶσι μάθημα ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν γεγονότων κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους

III.

«Ἐξ ἀφορμῆς τῶν γεγονότων τῆς Ἀγχιάλου, πραγματικῶς, ἢ ἐνεκα ἄλλων αἰτίων ἐγκυτέλιπεν ὁ Νάτσεβιτς τὴν Κωνσταντινούπολιν. ἠρώτησε τὸν κ. Πέτρωφ, ὁ συντάκτης τοῦ «Ἐσπερινοῦ Γαχυδρόμου», ὅστις ἀπῆντησεν ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἔννοιαν·

«Ὁ κ. Νάτσεβιτς οὐδόλως εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῆς χώρας καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνηται μάρτυς διὰ ξένην θρησκείαν. Φαντάζομαι ὅποια θὰ ἦτο ἡ θέσις τοῦ Γκυλοχόφσκη, ἐὰν ὁ Νάτσεβιτς ἦν ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐν Ρώμῃ, ἐν καιρῷ τῶν περιέργων ἐπεισοδίων τοῦ Ἰνσβουρ. Ἐξάπαντος θα ἔσπευδε διὰ τῆς πρώτης ἀμαξοστοιχίας εἰς Βιέννην ἵνα δικάσῃ τὸν ὑπουργὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀβλεψίᾳ του. Ὁ κ. Νάτσεβιτς γνωρίζει πολὺ καλὰ τὴν σημαίνει ἡ ψυχολογία ἐνὸς λαοῦ».

Ἡ ψυχολογία ἐνὸς λαοῦ, λέγει οὗτος, ἐξυκολουθεῖ ὁ κ. Νάτσεβιτς. Ἀλλ' ὅπισθεν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ὑπάρχει ἀνά εἰς ἡ περισσώτεροι Κατιλίνκι οἵτινες δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκουσι προσωπικούς σκοπούς. Εἷς φίλος ἐκ Βέρνης μοι ἔγραψε, κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι ἠρώτησε τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παντοδύναμον Δραγοῦλεφ (τὸν ἀρχηγὸν τῶν στιφῶν τῶν διαπραξάντων τὰς ἐν Ἀν. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ φρικώδεις βυρδαλικὰς βιαιοπραγίας κατὰ τῶν Ἑλλήνων Σ. Σ. Ε. Α) πόθεν ἐγνώριε τὸν τότε ὑπουργὸν τῆς Ρουμανίας στρατηγὸν Λαχωβάρη ὥστε νὰ τῷ ἀπευθύνῃ τηλεγραφικῶς τὰ συγχαρητήρια τοῦ ἐκ Φιλιππουπόλεως, μετὰ τὴν ἐκεῖ κατὰστροφὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι ὁ Δραγοῦλεφ τῷ ἀπῆντησεν ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς Πέτρωφ τῷ ἔδωκε τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ καὶ τῷ ἐπέβηλεν ἵνα τὸν τηλεγραφήσῃ. . . . Εἷς δὲ ὑπάλληλος τῆς ἡγεμονίας Σόφιας, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστροφὴν μου, μὴ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐχορήγησαν εἰς τινὰ πρόσωπα τῶν Ὑπουργείων ἀδείας ἵνα μεταβῶσι καὶ διευθύνωσι τὰ πλῆθη τῶν Βουλγάρων κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Τὰ σχόλια περιττά.

Ὁ κ. Πέτρωφ ἀνκρέρει τὰς περὶ ἐν Ἰνσβουργ μετὰ τὸν Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν ἀταξιών· ἀλλὰ δὲν λέγει ὅτι αἱ ἀταξίαι αὗται διήρκεσαν ὥρως τινὰς μόνον. Ἐκεῖ αἱ ἀρχαὶ ἔλαβον ἀμέσως μέτρα, ἡ τάξις ἀποκατέστη καὶ δὲν διεσαλεύθη πλέον. . . . Ἐν Βουλγαρίᾳ ὅμως τὰ σκάνδαλα διήρκεσαν εἴκοσιν ὁλοκλή-
ἡμέρας καὶ ἔβαινον αὐξοντα. Ἦρξαντο ἐν Βάρνη διὰ λιθοβολισμοῦ κατὰ τοῦ Ἑλλή-
νος Μητροπολίτου καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως
κατὰ τῶν ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν καὶ νοδο-
κομείων, μετεπήδησαν εἰς Ρουχτσούκιον,

Φιλιππούπολιν κτλ. καὶ ἐτελείωσαν ἐν Ἀγχιάλῳ. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν ὁ Δραγοῦλεφ περιήρχετο ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ πλήθους. Οἱ ἄνθρωποι συνήντων αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐν Ρουχτσούκιῳ καὶ ἐν Φιλιππουπόλει καὶ ἐν τῇ ἀμάξῃ τοῦ πρωθυπουργοῦ. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον ὅμως τοῦ κ. Πετκώφ ἡ γνωστὴ ψυχολογία τοῦ κ. Πέτρωφ ἐξητμήσθη ὡς ἀτμός καὶ ἀποκατέστη ἡ τάξις ὡς ἐπ' ἐκκλησίας. Ὁ Πετκώφ ἐνήργησεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὡς ἄνθρωπος μεμορφωμένος καὶ ἔχων τὴν φρόνησιν νὰ ἐκτιμᾷ τὸ πλεονέκτημα τῆς τάξεως ἐν τῇ χώρᾳ. Ἀπέδειξεν ὅμως, συγχρόνως, ὅτι τίθησι τὰ συμφέροντα τοῦ κόμματος αὐτοῦ ὑπεράνω τῶν συμφερόντων τῆς χώρας αὐτοῦ, καθόσον εἰς τρόπον μόνον ὑπῆρχεν ὅπως ἀποπλυθῇ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς Βουλγαρίας ὁ ρύπος τὸν ὁποῖον ἡ κίνησις αὕτη ἐνεκόλαψεν αὐτῇ· ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ὑπουργῶν ἐκείνων οἵτινες ἄς εἴπωμεν, ἠνείχοντο ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας τὰς καταστροφὰς, ἐὰν αὐτοὶ οὗτοι δὲν εἶχον διοργανώσῃ αὐτάς. Διότι μόνον μετὰ τοιοῦτον μέτρον ὁ πεπολιτισμένος κόσμος θὰ ἐβλεπεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ ἄνθρωποι πεπολιτισμένοι.

Ἡ πρώτην πρωθυπουργὸς ἀποδίδει τὰς βιαιοπραγίας εἰς τὸν βουλγαρικὸν λαὸν καὶ διαβεβαίει ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι μου ἐναντίον τούτων ἦτο προσβολὴ διὰ τὸν λαὸν αὐτόν. Ὅταν ὁ νοῦς μου μοι εἶπῃ ὅτι ἐν ταύτῃ ἡ ἐκείνη τῇ περιστάσει ὁ λαὸς κακῶς ἐνήργησεν, ὑπάρχει ἐν τῇ καρδίᾳ μου πολλὴ ἀγάπη καὶ ἐφοσίωσις πρὸς αὐτόν ἵνα δυνηθῶ νὰ εἴπω αὐτῷ ὅτι ἐκαμὲ σφάλμα. Ἡ πεποιθήσις μου εἶναι ὅμως ὅτι τὰ ἔθνη δὲν κλίνουν κακίαις, ὅτι εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς αὐτῶν ριζοῦται τὸ αἰσθημα τῆς τιμῆς, τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ἐλέους, καὶ ὅτι οὗτος ὁ μόνος ταράσσεται ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πλήθους ὅπως οἱ Κατιλινίκοι ψεύδονται καὶ ἄγουσι πρὸς τὰς κακουργίας.

Ὁ κ. Πέτρωφ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἄφου ἐγὼ δὲν ὑπέχω εὐθύνην διὰ τὴν διοίκησιν τῆς χώρας, δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ταχίσωμαι ἐξ ὧτων οἱ ἄλλοι πράττουσι. Δηλαδή, κατὰ τὸν κ. Πέτρωφ, ἕκαστος εἶναι ὑπόχρεως νὰ βλέπῃ μετ' ἀδιαφορίας τὴν αἰσχύνην τῆς Βουλγαρίας καὶ τὴν δολοφονίαν τῆς τιμῆς αὐτῆς, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ ὑπαίτιος τοῦ αἰσχύους τούτου. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἠθικὴν ταύτην.

Ἐχὼ ἀλλοίως πεποιθήσεις προκειμένου περὶ τῶν καθηκόντων τῶν πολιτῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ νομίζω ὅτι πάντες εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν ἐν τῇ χώρᾳ πράξεις προσβαλλούσας τὴν τιμὴν αὐτῆς. . . . Μάλιστα, ἔχω τὴν τόλμην νὰ ζητῶ ὅπως ἡ Βουλγαρία ἢ ἡ χώρα πεπολιτισμένη καὶ δικαία, ἐν ἣ αἱ Ἀρχαὶ νὰ ᾤσιν ἰδεώδεις ἠθικῶς· χώρα ἐν ἣ αἱ αὐτοδικίαι αἱ καταστροφὰὶ νὰ ᾤσιν ἄγνωστοι. Ζητῶ ὅλα ταῦτα, διότι ἐπιθυμῶ ἵνα ἡ πατρίς μου φημίζεται ὡς χώρα πεπολιτισμένη καὶ εἴτα, διότι τότε μόνον θὰ δυνάμεθα νὰ ἐγείρωμεν φωνὴν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, χωρὶς νὰ προκαλῶμεν τὸν γέλωτα

Τοιαῦται εἰσὶν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς ἡμᾶς, αἱ κυριώτεραι ἀποκαλύψεις τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς, διὰ τῶν ἐποίων, ὡς δι' ἰσχυρῶν ἀκτίνων φωτός, διασκεδάζεται ἡ ὁμίχλη τοῦ ψεύδους καὶ τῆς συκοφαντίας διὰ τῶν ὁποίων οἱ δῆμοι τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἐν τε τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀ. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, ἀπειράθησαν νὰ συγκαλύψωσι τὰς ἑαυτῶν κακουργίας, συκοφαντοῦντες τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τοὺς Ἑλληνας Ὀρθοδόξους Μητροπολίτας. Ἀποδείκνυται δὲ πλέον ἐναργέστατα ὅτι, ὁ κύριος διοργανωτὴς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βουλγαρικῶν συμμοριῶν ἦτο αὐτὴ αὕτη ἡ ἐπίσημος Βουλγαρία, ἡγουμένου τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτῆς κ. Πέτρωφ, καὶ ὅτι τῇ γνώσει καὶ ἐπινεύσει τῶν ἀνωτάτων ἐν Σόφίᾳ ἰθυνόντων κύκλων παρεσκευάσθησαν, τὸσον αἱ ἐν Μακεδονίᾳ βουλγαρικαὶ συμμορίαι, ὅσον καὶ αἱ διαρπαγαὶ, αἱ δηλώσεις, οἱ ἐμπρησμοὶ καὶ, συνελόντι εἶπεῖν, ἡ πανωλεθρία τοῦ ἁθώου ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἡγεμονίας, δι' ὧν βιαιοπραγιῶν περιελούσθη ὑπ' αἰσχύνης, κατὰ τὰς ἐκφράσεις τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς, ἡ Βουλγαρία καὶ ἐδολοφονήθη ἡ τιμὴ αὐτῆς· καταπιπτουσὼν οὕτω τῶν χαλκευθεισῶν προφασισλογισμῶν ὅτι τὸ ἐν Βουλγαρίᾳ ἀνθελληνικὸν κίνημα ἦν αὐθόρμητος ἐξέγερσις τοῦ λαοῦ πρὸς ἀντεκδίκησιν διὰ τὸν ἐν Μακεδονίᾳ διωγμὸν τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν Σωμάτων.

Αἱ δηλώσεις δ' αὗται τοῦ Βουλγάρου διπλω-

μάτου περισώζουσιν, ἅμα, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ περισωθῇ ἐκ τῆς τιμῆς τῆς χώρας του, τῆς τὸσον οἰκτρῶς σφραγισθείσης ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἀνωτάτων ἡγετῶν αὐτῆς, ὡς ἀποδεικνύουσαι ὅτι ὑπάρχουσιν, ἐπὶ τέλους, καὶ Βούλγαροι πολιτευταὶ ἀληθεῖς πατριῶται καὶ ἐντιμοὶ ἄνδρες, καταδικάζοντες, δριμύτατα, τὰς βδελυρὰς βιαιοπραγίας καὶ ἐννοοῦντες ὅτι τὸ ὑπατον συμφέρον τῆς χώρας τῶν ἐπιβάλλει «ἵνα φημίζεται αὕτη ὡς χώρα πεπολιτισμένη καὶ δικαία, ἐν ἣ αἱ αὐτοδικίαι καὶ αἱ καταστροφὰὶ νὰ ᾤσιν ἄγνωστοι», καὶ οὐχὶ εὐρεῖα παλαίστρα ἀτιθάστων αἰμοχαρῶν ὀρῶν.

Καὶ νῦν, μετὰ τὰς ἀναμνηρίστους ταύτας δηλώσεις τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν προκύπτοντα πανηγυρικὸν ὀράμβον τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, ἐπιθυμοῦμεν λίαν νὰ μαθώμεν τί λέγουσιν οἱ συνήγοροι καὶ προστάται τῶν βουλγαρικῶν κακουργιῶν καὶ ὀργίων.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

«Τίς ὁ ἔνοχος διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἀγχιάλου»;

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἡ βουλγαρικὴ ἐφημερίς «Βελικανικὸν Βῆμα» δημοσιεύει, ἐν τῇ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 11 Ἀυγούστου, τὸ παρὰ πόδας ἐποικοδομητικὸν ἀρθρίδιον ὅπερ δύνχται νὰ θεωρηθῇ ὡς συμπλήρωμα τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς.

«Ἰδοὺν ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου αἱ κυβερνητικαὶ ἐφημερίδες ἔδει νὰ τηρῶσι σιγὴν. Νὰ σιγῶσι, διότι γνωρίζουσιν ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶνε καθόλου ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως. Μάλιστα, ἡμεῖς, ὄντες ἀντιπολιτευόμενοι αὐτῆς, δὲν ὑποκινούμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι ὡς Βούλγαροι αἰσχυνόμεθα ἐπὶ ταῖς πράξεσι τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ διὰ τοῦτο σιγὴν ἄγομεν.

«Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ τὴν σιγὴν ἡμῶν ὡς ἄγνοίαν περὶ τοῦ τίς ὁ ἔνοχος τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου. Μόνον οὕτως ἐξηγεῖται τὸ γραφέν ἐν τῇ φύλλῳ τῆς χθὲς ἐσπέρας τοῦ «Ἑσπερινοῦ Ταχυδρόμου» ὅτι ὁ πρῶτος ἑλλήν μητροπολίτης τῆς Ἀγχιάλου Βασί-

λειος ἦτο ἐξόριστος ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων εἰς τὴν νῆσον Ρόδον, ὡς ἔνοχος τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου.

«Ἡ κυβερνητικὴ ἐφημερίς ψεύδεται, εἰ καὶ γνωρίζει δικτὶ εἶναι ἐξόριστος ὁ Βασίλειος. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἀπὸ μὴνός ἐτι εἶνε ἐξόριστος ὁ Βασίλειος εἰς τὴν νῆσον Ρόδον, ἀλλ' οὐχὶ ὡς ἔνοχος τῆς καταστροφῆς, ἀλλ' ὡς ἔχων ἀξιώσεις διὰ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Οὐδέποτε ἡ Σύνοδος τῶν Πατριαρχείων κατηγόρησε τοῦ Βασιλείου διὰ τὴν καταστροφήν τῆς Ἀγχιάλου. Τίνα δὲ θεωροῦσιν ἔνοχον τὰ Πατριαρχεία, εἶνε γνωστὸν ἐξ ὁλοκλήρου τόμου ἐγγράφων τῶν Πατριαρχείων, τὰ ὅποια ἐγγράφα ἰερόντωνται κατὰθεμιμένα ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τὰ ὅποια δὲν εἶνε μυστήριον διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ «Ἐσπερινοῦ Ταχυδρόμου».

«Ἐπαναλαμβάνομεν. Καλῶς θὰ πράξωσιν αἱ κυβερνητικαὶ ἐφημερίδες νὰ μὴ ζητῶσι τὸν ἔνοχον τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου. Καὶ ἄνευ τούτου τὸ αἰσχρὸν καὶ αἱ ἁμαρτίαι τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως εἰσι μεγάλαι. Ποία ἀνάγκη ὑπάρχει, νὰ ἐκθέτομεν περισσότερον τὴν Βουλγαρίαν; αὐτῆς φειδόμεθα καὶ οὐχὶ τῆς ἀναισχύντου κυβερνήσεως, ἐνώπιον τοῦ ἔξω κόσμου».

Σ.Σ.Ε.Α. Ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου Βασίλειος δὲν εὗρηται ἐξόριστος ἐν Ρόδῳ, ὅπου οὐδέποτε μετέβη, ἀλλ' ἐν Κύπρῳ οὐχὶ ὁμως ὡς ἐξόριστος, ἀλλ' ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐντεταλμένος τὴν ἐπίλυσιν τοῦ κυπριακοῦ ζητήματος δι' ἐκλογῆς κανονικοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς νήσου, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ μακαρ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων.

Πρὸς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετροπόλεως»

Ἐξακολουθεῖ ἀδιάλειπτος ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πετροπόλεως» ὁ ἀμείλικτος καὶ ἀνόσιος πόλεμος κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τῶν ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν καὶ κατὰ σύμπαντος τοῦ ἡμετέρου γένους. Πᾶσα εἰδήσις ἢ αἰτίασις, χαλκευομένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἡμῶν, ὅσον τερατωδῶς ψευδὴς καὶ συκοφαντικὴ καὶ ἥ, πᾶσα ἀδέσποτος φήμη, περι-

συλλέγεται ἐπιμελῶς, ἀναστηλοῦται ὡς γεγονὸς βάσιμον καὶ ἀναμφισβήτητον καὶ σχολιάζεται ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος.

Μὴ ἀρκουμένη δὲ εἰς τὴν ἀπ' εὐθείας διερμηνυσιν τῶν δυσμενῶν διαθέσεων τῆς, ἡ «Ἐφημερίς τῆς Πετροπόλεως» εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ στρατολογήσῃ ἐνταῦθα, ὡς ἀνταποκριτὴν αὐτῆς, σκευὸς πονηρὸν, ὅπερ, τὴν κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἔνεκεν οὐχὶ ἀγνώστων λόγων ἐμπάθειαν αὐτοῦ ἀλογίστως ἐξυπηρετοῦν, δὲν παύει διοχετεῖν τὰς μυσσαρωτάτας τῶν συκοφαντιῶν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Πετροπόλεως», καθὼς καὶ ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ τροφοδοτούμένῳ τηλεγραφικῷ πρακτορείῳ τῶν Παρισίων «L'Information», οὕτως τὰς ἐξ ὀρισμένης πηγῆς (εὐνόητον τίς νος) ἀναλήθεις εἰδήσεις οὐχὶ ἅπαξ ἢ δις ἐδέησε νὰ ἀναιρέσῃ ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια».

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἡμῖν νῦν περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τοῦ ἐπέχοντος θέσιν ἀπλοῦ μισθίου ὀργάνου τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πετροπόλεως», ἥτις, υἱοθετοῦσα καὶ διασαλπίζουσα καὶ σχολιάζουσα τὰς ἀνταποκρίσεις ταύτας, αὐτὴ καὶ μόνη ὑπέχει τὴν ἐπ' αὐταῖς εὐθύνην. Οὐτε προτιθέμεθα νὰ κατατριβῶμεν εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ψευδῶν καὶ συκοφαντικῶν δημοσιεύσεων περὶ ὅρκου διδομένου, δῆθεν, παρὰ τῶν Ἑλλήνων συμμοριτῶν ἐνώπιον τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, περὶ δικαιολογίας τῶν ἐγκληματικῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἄλλων τοιούτων λήρων καθὼς ἐπίσης περὶ τοῦ, κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετροπόλεως», ἀνυπάρκτου τῶν διωγμῶν καὶ κακώσεων ἃς ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων, περὶ οὗ σημείου παραπέμπομεν αὐτὴν εἰς τὰς κατηγορηματικὰς δηλώσεις τοῦ τέως ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικοῦ πράκτορος τῆς Βουλγαρίας κ. Γρ. Νάτσεβιτς, τὰς ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀναδημοσιευόμενας. Ἐτι δ' ὀλιγώτερον φρονοῦμεν ὅτι, διαφωτίζοντες τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετροπόλεως», θὰ καταστήσωμεν αὐτὴν ἐπιφυλακτικωτέραν ἐν τῷ μέλλοντι. Ὅταν ὁ ἀκόρεστος φυλετικὸς σωβινισμὸς ἀποτυφλώσῃ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν μεγά-

λην μερίδα λαοῦ τινος, ὥστε νὰ πειράται οὗτος, παντὶ σθένει καὶ ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ, νὰ κατακτήσῃ καὶ ἐκμηδενίσῃ πᾶν ξένον δίκαιον καὶ νὰ σφετερισθῇ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως νόμιμον θέσιν τὴν ὁποίαν ἕτερος λαὸς ἔλαχε νὰ κατέχῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς θείας Προνοίας, θὰ ᾔτο οὐιοπία καὶ ματαιοπονία τὸ νὰ φαντάζεται ὁ ἀδικούμενος ὅτι διὰ μόνης τῆς παραστάσεως τῶν δικαίων του δύναται νὰ χαλιναγωγῇ τὰς ἀρπακτικὰς ὁρέξεις τοῦ ἐν ἐπιγνώσει ἀδικούντος.

Ἄλλ' ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Πετροπόλεως», μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὸν καθ' ἡμῶν ἀνόσιον πόλεμον, ἀνέλαβεν, ἐπ' ἐσχάτων, καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν», τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῶν Πατριαρχείων, διὰ τὸ ὑβριστικὸν καὶ σαρκαστικὸν αὐτῆς ὕψος, τὸ ὁποῖον, λέγει, μετέτρεψεν αὐτὴν εἰς λιβελλογραφικὸν φύλλον λησμονήσαν τὰ εὐαγγελικὰ διδάγματα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ νὰ συστήσῃ αὐτῇ πνεῦμα εὐαγγελικώτερον.

Ἡ θεωρία αὕτη οὐδαμῶς ἐκπλήττει ἡμᾶς ἐν τῷ στόματι τοῦ ἀνταποκριτοῦ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πετροπόλεως», ὁπαδοῦ τῆς ξένης ἐκείνης Ἐκκλησίας, ἥτις ἀπ' αἰώνων πάντα λίθον ἐκίνησε πρὸς παρακώλυσιν τῶν πιστῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἀγίας Γραφῆς, μάλιστα ἐν τῇ μητρικῇ αὐτῶν γλώσσῃ, καὶ ἥτις, ἐπὶ πολλὰς ἑκατονταετηρίδας, ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ καταλόγου τῶν βιβλίων, ὧν τὴν ἀνάγνωσιν ἀπηγόρευεν εἰς τὰ τέκνα τῆς ἀνέγραφε τὴν ἀγίαν Γραφήν. Ἀποροῦμεν ὅμως πῶς ἐπέτρεψαν τὴν ἀναστήλωσιν τῆς θεωρίας ταύτης οἱ ἰθύνοντες τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετροπόλεως», οἵτινες, ὀρθόδοξοι ὄντες καὶ κάλλιον ἐξφκειωμένοι πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον, ὡς ἐκ τῆς ἀφθόνου χρήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ κατὰ τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας, ὥφειλον νὰ ἀναμνησκονται ὅτι ὁ πρῶτος καὶ γλυκὺς Ἰησοῦς, ὁ πάντας τοὺς πεφορτισμένους ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἰδίων ἀμαρτημάτων ἱλαρῶς προσδεχόμενος, ἅμα εὕρισκετο ἀπέναντι τῶν ὑποκριτῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, τῶν κουτοπονήρως ἐκμεταλλεομένων τὴν θρησκείαν πρὸς πλήρωσιν τῶν ὅλως ξένων ταύτῃ βδελυρῶν αὐτῶν ὁρέξεων καὶ πόθων, ἐγίνετο ἀμέσως ἄλλος ἐξ ἄλλου· καὶ, τὸ φραγγέλιον κρατῶν ἐν ταῖς χερσὶ, διὰ γλώσσης αὐ-

στηροτάτης καὶ ἐκφράσεων δριμυτάτων ἐκαστηρίαζεν αὐτοὺς, ἀποκαλῶν ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν καὶ παρομοιάζων αὐτοὺς πρὸς τάφους κεκοιναμένους, ἔξωθεν μόνον φαινομένους τοῖς ἀνθρώποις ὡραίους, ἔσωθεν δὲ πλήρεις ὀστέων καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.

Τῷ παραδείγματι ἀκριβῶς τούτῳ τοῦ Θεάνθρωπου στοιχεῖ, ἀπαρεγκλήτως, ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οὗτινος, τὰς διὰ μέσου τῶν αἰώνων εὐεργεσίας καθὼς καὶ τὴν ἐπιείκειαν, τὴν μακροθυμίαν καὶ τὴν ἀνεξικακίαν πρὸς τοὺς σήμερον προπηλακίζοντας καὶ διώκοντας αὐτὸ, μαρτυρεῖ ἀδέκαστος μάρτυς, ἡ ἀψευδὴς ἱστορία. Ἀπέναντι ὅμως τῆς γενεᾶς τῶν ὑποκριτῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων, ἥτις, αἰεὶ μὲν, μάλιστα δὲ νῦν, ἐπλεόνασεν ἐν τῷ κόσμῳ, τῆς ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς θρησκείας συγκαλυπτούσης τὰς ἀκατονομάστους αὐτῆς πλεονεκτικὰς βλέψεις, ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», μετὰ εὐαγγελικῆς παρρησίας πολιτευομένη, τηρεῖ τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ἐτήρει καὶ ὁ Θεάνθρωπος πρὸς τοὺς κεκοιναμένους ἐκείνους τάφους, τοὺς μόνον χεῖλεσιν ἄκροισ τιμώντας τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἐν τῷ βάθει ὅμως τῆς πονηρᾶς αὐτῶν καρδίας μεστοὺς πάσης ὑποκρίσεως καὶ ἀδικίας. Ἡ μήπως, ἐρωτῶμεν τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετροπόλεως», καὶ ὁ Θεάνθρωπος ᾔτο ὑβριστῆς, ἡ οἱ Ἀπόστολοι, οἱ διαιωνίσαντες ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις τὰς κατὰ τῶν Φαρισεῶν ἐπιτιμήσεις του, ᾔσαν λιβελλογράφοι;

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΤΑΤΑΙ*

Ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐκ τοῦ χωρίου Σαρίκα τῆς ὑποδιοικήσεως Δεμίρ Ἰσάρ κηταγομένου Δάσκου Ἐμμανουὴλ κατηγορουμένου ἐπὶ ἀποπείρᾳ φόνου κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου Ἀποστόλου, ὡς καὶ διὰ τὸν τραυματισμὸν τῆς συζύγου τοῦ Σελήχ ἀγᾶ Χαδιζιέ ἥς ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰσῆλθεν ἐπὶ σκοπῇ κλοπῆς καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην πρᾶξιν μὴ ἀποδειχθείσης τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ ἠθωώθη, διὰ δὲ τὸν τραυματισμὸν τῆς Χαδιζιέ παρεπέμφθη εἰς τὸ κηκουργοδικεῖον.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 498 500.

Τῇ 7 ἰουλίου ἡθώθησαν οἱ ἐξ Αἰκατερίνης ὁμογε-
νεῖς Ν. Κώστα, Σ. Κώστα καὶ Ν. Ἀγοραστοῦ, κατη-
γορούμενοι ἐπὶ διευκολύνσει τῆς φυγῆς κοκοποιοῦ τι-
νος προσώπου.

Τῇ 9 ἐπερατώθη ἡ δίκη τῶν βουλγάρων Α. Γεώργη,
Λ. Γεώργη καὶ Γ. Εὐθύμ, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος κατηγο-
ρεῖτο ἐπὶ ἀνταρσία, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἐπὶ ὑποθάλψει
συμμοριῶν. Ὁ Α. Δεώργη κατεδικάσθη εἰς 12 ἐτῶν
δεσμὰ, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἡθώθησαν Αὐθήμερον κατε-
δικάσθη εἰς 4 ἐτῶν δεσμὰ ὁ ἐκ Πετριτσίου Τράϊκος
Στογιάν.

Τῇ 10 ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Δράμας βουλγά-
ρων, κατηγορουμένων ἐπὶ ὑποθάλψει κομιτατζήδων. Ὁ
Φ. Ἀλέξη καὶ Κ. Τοδῶρ κατεδικάσθησαν εἰς 4 ἐτῶν
δεσμὰ, οἱ δὲ λοιποὶ ἡθώθησαν.

Τῇ 11 ἐπερατώθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Νευροκοπίου Κ.
Κώστα καὶ Βάντσε Τόδωρ ἀμφοτέρων καταδικασθέν-
των εἰς 4 ἐτῶν δεσμὰ ὡς καὶ ἡ δίκη τῶν ἐκ Μελενίκου
Τανὰς Μπάντσο, Ἀντῶν Ρίζο, παπᾶ Ἀντῶν Τάσε καὶ
Β. Τάσε κατηγορουμένων ἐπὶ τῷ φόνῳ 4 συγχωρικῶν
αὐτῶν τολμησάντων νὰ μαρτυρήσωσιν ἐν τινὶ δίκῃ. Ὁ
Τανὰς καὶ ὁ Ἀντῶν Ρίζο κατεδικάσθησαν ὡς ὑποθάλ-
ψαντες τοὺς κομιτατζήδες εἰς 15 ἐτῶν δεσμὰ, οἱ δὲ
ἕτεροι δύο ἡθώθησαν.

Συγκινητικὴ ἦν ἡ δίκη τῶν ἐκ Μπαχόβου τριῶν ὀρ-
θοδόξων, Ἰωάννου Γκόνη, Δώρου Μήτρου καὶ Πέτρου
Νικολάου, οἵτινες συνελήφθησαν ἐνοπλιοὶ ὑπὸ τοῦ στρα-
τοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν ἐσπευδον εἰς βοήθειαν τῶν συγ-
γενῶν αὐτῶν ἐκτεθειμένων εἰς τοὺς κομιτατζήδες. Ὁ
εἰσαγγελεὺς ἀπήτησε τὴν καταδίκην αὐτῶν ὡς ἀνταρ-
τῶν, κατόπιν δὲ τῆς συγκινητικῆς ἀγορεύσεως τοῦ
κ. Φιλώτα Τ. Παπαγεωργίου τὸ σεβ. δικαστήριον ἡθώ-
ωσε καὶ τοὺς τρεῖς.

Τῇ 12 ἰουλίου ἡθώθησαν οἱ ἐκ Ραχώβης τῶν
Σερρῶν Ἕλληνες ὀρθόδοξοι Πέτρος Νικολάου καὶ Νικό-
λαος Πέτρου, κατηγορούμενοι ὡς ὑποθάλψαντες καὶ
ἐξοπλίσαντες τοὺς κακούργους τοὺς φονεύσαντας ἐν
Ραχώβῃ τὸν βούλγαρον Μήτρε.

Τῇ 14 ἡθώθησαν οἱ ἐκ Κούπας Πέτρος Μπαρμπά-
ρης μετὰ 15 συντρόφων αὐτοῦ, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑπο-
θάλψει βουλγαρικῶν συμμοριῶν. Ἐπίσης ἡθώθη καὶ
ὁ ἐκ Ζίχνης Δημήτριος Φιλίππου, καταδικασθεὶς μό-
νον εἰς πρόστιμον, ἐπειδὴ εὗρέθη ἐν ὄπλῳ ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ.

Τῇ 18 ἡθώθη ὁ ἐκ τῆς ἄνω Βροντοῦ ἱερεὺς Ἀτα-
νάς Στογιάν.

Τῇ 19 ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τοῦ Γκόνε Κιρὰ Γιάννη
καὶ 22 συντρόφων αὐτοῦ ἐκ τῶν περιχώρων Γευγελῆς.

Ὁ Γκόνε Κιρὰ Γιάννης καὶ ὁ διδάσκαλος Διαβατοῦ
Μιχαὴλ Παπακώτσου κατεδικάσθησαν εἰς ισόβιον ἐγ-
κάθειρξιν ἐν φρουρίῳ, ἡ διδασκάλισσα Σοφία καὶ ὁ Χρή-
στος Γιαγκούλας εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ καὶ ὁ Γρηγ. Ἀθανα-
σίου εἰς 7 1) 2) ἐτῶν, 18 δὲ κατηγορούμενοι ἡθώθησαν.

Τῇ 25 ἡθώθη ὁ ἐξ Ἀλιστράτης τῆς διοικήσεως
Δράμας ὁμογενὴς Βασίλειος Γόφκου, κατηγορούμενος
ὅτι ἐπυροβόλησεν ὅπως φονεύσῃ τὸν βούλγαρον Ἰστόγ-
φκ Κωνσταντίνου.

Τῇ 26 ἡθώθησαν οἱ ἐκ Κούπας ρουμανίζοντες
Τράϊκος Παπαγιάννης καὶ 4 σύντροφοι αὐτοῦ, κατηγο-
ρούμενοι ἐπὶ συνεννοήσει μετὰ τῶν βουλγαρικῶν συμ-
μοριῶν.

Τῇ 28 κατεδικάσθη εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ ὁ βούλγαρος
Αθανάς Κώστα κατηγορούμενος ἐπὶ τραυματισμῷ
μετὰ προθέσεως φόνου ὀρθοδόξου τινός.

Τῇ 30 ἡθώθησαν οἱ ἐκ Προσωτσάνης τῆς Δράμας
Παπαηλίας μετὰ 12 συντρόφων κατηγορούμενοι ἐπὶ
ὑποθάλψει βουλγαρικῶν συμμοριῶν.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

Η'.

Ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδριάσεσι τῆς Προσυ-
νοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐλήφθησαν αἱ ἐξῆς ἄξiai
ἰδιαίτερας πρoσoχῆς ἀποφάσεις:

- 1) Περὶ διαρρυθμίσεως τῆς ἀνωτάτης Ἐκ-
κλησιαστικῆς διοικήσεως, ὄργανον τῆς ὁποίας
δέον νὰ ᾖ διαρκὴς Σύνοδος ἐκ 12 ἀρχιερέων
πλὴν τοῦ προέδρου μητροπολίτου Πετροπό-
λεως, ἐξ ὧν οἱ μὲν ὀκτὼ ἀντικαθίστανται, οἱ
τέσσαρες δὲ, ἥτοι οἱ ἱεράρχαι Μόσχας, Κιέ-
βου, Καζάν καὶ Λίββας εἶναι μέλη διαρκῆ.
- 2) Περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ πατριαρχικοῦ
ἀξιώματος μετὰ παροχῆς εἰς τὸν Πατριάρ-
χην τοῦ δικαιώματος τοῦ προεδρεύειν ἐν τῇ
Συνόδῳ καὶ πάντων τῶν δικαιωμάτων τῶν
προσидιζόντων αὐτῷ ὡς ἀντιπροσώπῳ τῆς
ὑπάτης ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας ἐν Ρωσσίᾳ.
- 3) Περὶ συγκλήσεως περιοδικῶν Συνόδων, κατὰ
τὸ μέτρον τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, πάν-
τοτε ὅμως κατὰ διαλείμματα οὐχὶ μείζονα τῶν
10 ἐτῶν, μετ' ἐξουσίας νομοθετικῆς, διοικητικῆς,
ἐποπτευτικῆς καὶ ἀνωτάτης δικαστικῆς, μετὰ
καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν τὸν Πατριάρ

χην (ὑπὸ μόνων τῶν ἐπισκόπων). 4') Ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἀνωτάτης διοικητικῆς ἀρχῆς τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρὸς τὴν ἀνωτάτην πολιτικὴν ἀρχὴν ἐξεπονήθησαν σχέδια διατάξεων, καθ' ἃς, αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν περιοδικῶν Συνόδων ὑποβάλλονται εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἁπλῶς πρὸς εὐμενῇ κρίσιν, οἱ νέοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι ἐκδίδονται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν συνδέονται πρὸς δαπάνας ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ ταμείου ἢ παρέχουσι κυβερνητικὰ δικαιώματα εἰς ἐκκλησιαστικὰ ἰδρύματα ἢ πρόσωπα, λαμβάνουσιν ἰσχὺν νόμου συνωδᾶ τῇ γενικῇ τοῦ κράτους νομοθετικῇ τάξει. Ὁ Αὐτοκράτωρ, παραμένων ὁ ὑπάτος ὑπερασπιστὴς τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχει ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἴδιον ἀντιπρόσωπον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου· ἀλλὰ τὰ δικαιώματα τοῦ τελευταίου τούτου περιορίζονται εἰς τὴν ἐποπτεῖαν ὅπως αἱ διατάξεις καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνόδου ὧσι σύμφωνοι πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νόμου, καὶ εἰς τὴν συμμετοχὴν ἐν τῇ ἐξετάσει καὶ τῇ λύσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων καὶ ζητημάτων, τῶν τε νομοθετικῆς φύσεως καὶ τῶν ἐκτελεστικῆς, ἐν τοῖς ἀνωτάτοις κυβερνητικοῖς ἰδρύμασιν, εἰς ὧν τὴν ἐξέτασιν ὑπόκεινται αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ ζητήματα ταῦτα. Ὁρίσθη ἐπίσης ὅπως ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ αὐτοκρατορικὸς Ἐπιτροπος μὴ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ ὅπως τὸ δικαίωμα τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων δοθῇ εἰς τὸν Πατριάρχην. 5') Ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ σύστημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως μείνῃ ἐνιαῖον, ἄνευ διακρίσεως καθαρῶς ποιμαντορικῶν σχολῶν ἀπὸ τῶν καθολικῶν ἐκπαιδευτικῶν, ἀλλὰ διαρρυθμιζομένων τῶν τελευταίων τούτων. 6') Ὁρίσθη νὰ σχηματισθῶσιν ἑπτὰ μητροπολιτικαὶ περιφέρειαι χαρακτηῖρος ποιμαντορικοῦ, πρὸς συγκρότησιν Συνόδων χάριν τῶν ἐπιτοπίων ἀναγκῶν, ἱεραποστολικῶν, ἐκπαιδευτικῶν κλ. 7') Οἱ ἐπίσκοποι δέον νὰ ἐκλέγυνται ὑπὸ Συνόδου ἐπισκόπων ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου, τῇ συμμετοχῇ καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ὑποδεικνύοντων τὰ

ὑποψήφιον ἐν συνεδρίοις ἢ συνελεύσεσιν ἐπαρχιακαῖς. 8) Τὰ ἐκκλησιαστικὰ κονσιστώρια μεταρρυθμίζοντα εἰς «Ἐπαρχιακὰς Διοικήσεις» μετ' ἰδίου προέδρου, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ τόπου, ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, μετὰ γραμματέως ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ τόπου, τῆς ἐκλογῆς δὲ αὐτοῦ ἐπικυρουμένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου), καὶ ἐκ μελῶν κληρικῶν, ἐν μέρει μὲν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας, ἐν μέρει δὲ ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν ἐπικυρουμένης ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως. 9) Χωρίζεται ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἀπὸ τῆς διοικητικῆς, διατηρουμένων ὅμως, ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἀκεραιότητι, τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπισκόπου. Ὁργανον τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἀναγνωρίζονται τὸ πρωτοπρεσβυτερικὸν δικαστήριον, τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον, τὸ δικαστικὸν τμήμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ γενικὴ συνέλευσις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ὠρίσθη ἵνα ἀποτελῇται ἐκ πρεσβυτέρων, ἐν μέρει μὲν ἐκλεγομένων, ἐν μέρει δὲ διοριζομένων ἀπ' εὐθείας, μετὰ προέδρου διοριζομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας, καὶ μετ' ἀντιπροσώπων ἐκ μέρους τῆς λαϊκῆς τάξεως. Τοῖς ὑποδίκοις παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ ἔχωσι συνηγόρους, ἐπίσης ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερέων. 10) Αἱ ἐνορίαι μεταρρυθμίζονται. Τὰ κτηματικὰ αὐτῶν δικαιώματα καθορίζονται κατὰ τὸ ἐξῆς ἄρθρον, ὅπερ ἐξεπόνησε τὸ Δ' τμήμα τῆς Ἐπιτροπῆς. «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας θεωρεῖται ὡς ὁ ἰδιοκτῆτης πάσης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν περιουσιῶν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὰς ἐνορίας καὶ τὸν κλῆρον τῶν ναῶν. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ἡ διαχείρισις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνοριακῆς περιουσίας εἶναι ἐμπειστευμένη εἰς τὴν ἐνορίαν, ὡς νομικὸν πρόσωπον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ κλήρου τοῦ ναοῦ τῆς ἐνορίας καὶ ἐκ τῶν ἐνοριτῶν, διατελούντων ὑπὸ τὴν κανονικὴν ἐξάρτησιν ἀπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας».

(ἔπεται συνέχεια)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α΄ Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ*

Περὶ τοῦ πατριάρχου Νικολάου τοῦ Μυστικοῦ, καταγωγῆς καὶ γονέων αὐτοῦ καὶ πατρίδος, οἱ μὲν ἐπίτομοι πατριαρχικοὶ κατάλογοι, ὁ παρὰ Καλλιόστῳ Ξανθοπούλῳ, ὁ παρὰ Λεονγκλαβίῳ, ὁ παρὰ Κιγάλα, ὁ παρὰ Φιλίππῳ Κυπρίῳ οὐδεμίαν εἰδῆσιν λεπτομερῆ χορηγοῦσιν. Ὁ παρὰ Fischer κατάλογος φρονεῖ ὅτι ὁ Μυστικός ἐξ Ἰταλίας εἶλκε τὸ γένος, τοῦτο δὲ λέγει καὶ ὁ Ἐφραίμους ἐν τῇ χρονικῇ τῶν πατριαρχῶν ἀναγραφῇ, γράφων ἐν στίχοις 10030—10039 περὶ τοῦ μακαρίου πατριάρχου

ἀρχιθύτης δέδεικτο τῆς Βυζαντίδος
 ἀνὴρ μοναχός, εὐλαβής, σοφός, μέγας,*
 κλήσιν μὲν Νικόλαος, ἄξιος θρόνου,
 μυστικός ἀξίαν μὲν πρόσθεν τυγχάνων,
 ἐκφύς Ἰταλῶν, εὐφυής περὶ λόγους.

Πλησιέστερος τῷ Νικολάῳ γενόμενος ὁ βιογράφος Εὐθυμίου πατριάρχου, τοῦ μετὰ τὸν Μυστικὸν ἀνελθόντος τὸν θρόνον τὸν ἱερὸν, ἀφηγεῖται τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτομαγίστρου Στυλιανοῦ τοῦ Ζαούτση τιμωρίαν τινῶν ἐπιφανῶν, οὐ δουλικῶς αὐτῷ διακειμένων, λέγει δ' ὅτι μεταξὺ τούτων εἷς ἦν «καὶ Λέων ὁ γεγωνὶς δρουγγάριος ὁ Κατακοίλας, ὃς καὶ συγγενὴς ὑπῆρχε Φωτίου, τοῦ κατὰ καιρὸν πατριαρχήσαντος». ἐπειδὴ δὲ καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς τοῦ Κατακοίλα τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ τύχην ὑφίσταντο, μοναχοὶ κειρόμενοι διὰ βίας καὶ ἐξοριζόμενοι, Νικόλαος «ὁ τούτου οἰκογενὴς» φοβούμενος μὴ ταῦτά πάθῃ, προσέφυγεν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος μονήν, τὴν παρὰ τὰ σημερινὰ Τοῦζλα, καὶ ἐκεῖ μοναχὸς ἐκάρη κατ' ἀνάγκην. Λέων ὁ Σοφὸς ἐς ὕστερον παρ' ἐαυτῷ καλέσας τὸν Νικόλαον, μοναχὸν ὄντα, «τῇ τοῦ μυστικοῦ τετίμηκεν ἀξία—ὡς ἅτε συμμαθητὴν αὐτοῦ γεγονότα καὶ θετὸν ἀδελφόν».

Ταῦτα ὁ τῷ Νικολάῳ σύγχρονος τοῦ Εὐθυμίου

συνέχεια ἀπὸ σελ. 910—912.

*. ἔστιτα, μετὰ τὴν λέξιν «σοφός» δεικνύων ὅτι τὸ μέγας ἐστὶν ἄσχετον πρὸς τὴν σοφίαν· διότι, ἐὰν εἴπωμεν «μέγαν σοφόν» τὸν Νικόλαον, τί δέον εἶπεν περὶ Φωτίου καὶ καλεῖ μὲν τὸν Φώτιον ὁ Ἐφραίμους «σοφώτατον», ἀλλὰ καὶ «πανοῦργον», ἐν τούτοις αἱ λέξεις «μέγας σοφός», περὶ Νικολάου παρέλκουσι τὴν ἀλήθειαν ἔξω τῶν ὁρίων αὐτῆς.

βιογράφος², ὃς οὕτω μαρτυρεῖ τὸν Μυστικὸν ὄντα συγγενῆ τοῦ πρωτομαγίστρου Κατακοίλα συγγενοῦς τοῦ ἱεροῦ Φωτίου τοῦ πατριάρχου, ὃν οὐδεὶς ἡμῖν κατήγγειλεν ὡς ἐξ ἰταλῶν καταγόμενον· μαρτυρεῖ δὲ συμμαθητὴν ὄντα τοῦ Λέοντος καὶ θετὸν ἀδελφόν· καὶ ἵνα ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοιο υἱοθετηθῇ, συμπεραίνομεν ὅτι ἀνῆκεν εἰς οἰκογένειαν ἐπιφανῆ, πιθανῶς ἐλλληνικὴν, διότι οὔτε περὶ Κατακοίλα, παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ τοῦ Εὐθυμίου βιογράφος ὅτι τὸ γένος εἶλκεν ἐξ Ἰταλίας. Καλὸν ἵνα γινώσκωμεν ὅτι Λέων ὁ Κατακοίλας ἢ Κατάκυλας, —ὡς φέρεται παρὰ Πορφυρογεννήτῳ, ἐν τῇ «Βασιλείῳ Τάξει», παρίσταται μοναχὸς μὲν τῆς τοῦ Μεγάλου Ἀγροῦ μονῆς ἢ Σιγριανῆς, συντάξας δ' ὑπόμνημα περὶ τῆς τῶν βυζαντινῶν βασιλέων «εὐταξίας, ἣν ἐν πολέμοις εἶχον τὸ πρότερον» κλπ. Μαρτυρεῖ δ' ὅμως ὁ Πορφυρογέννητος περὶ τοῦ Λέοντος, ὅτι «ἐπεὶ μουσικῆς—(ὅπερ δὴ γραφῆναι **Μούσης**)—ἐλλληνικῆς ἀμέτοχος ἦν, πολλὰ βάρβαρά τε καὶ σόλοικα καὶ ἀσυνταξίας ἢ τούτου συγγραφὴ περιεῖχεν . . . ἐν τῷ ἀμοιρεῖν αὐτὸν παιδείας ἐλλληνικῆς»³ κλπ. Φαίνεται λοιπὸν ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων τὸ ξενικὸν τῆς τοῦ Κατάκυλα καταγωγῆς. Ἦν δὲ γαμβρὸς (ἐπ' ἀνεψιᾷ πιθανῶς) Φωτίου⁴ τοῦ πατριάρχου, ὃν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα ἀνομολογεῖ αὐτὸς ὁ Νικόλαος⁵, τῷ τῆς Κρήτης ἀμνηρᾷ γράφων. Ἐφραίμους ὁ στιχουργὸς σοφὸν λέγει τὸν Νικόλαον, ὁ δὲ Κεδρηνὸς⁶ γράφει περὶ τοῦ Νικολάου «ἐπὶ συνέσει καὶ σοφίᾳ δοκῶν πρωτεύειν». Ἀπὸ τῶν χρονογράφων γινώσκωμεν ὅτι διετέλει γραμματεὺς αὐτοκρατορικὸς καὶ οἶον εἶπεῖν ἐξ ἀπορρήτων τοῦ στέμματος. Τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην κοσμιῶν καὶ συνηριθμημένος ἐν μοναχοῖς, ἐψηφίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀντωνίου τοῦ Καυλέα,

2. Vita Euthymii· ἐκδόσις Καρόλου De Boor, ἐν Βερολίνῳ, 1888. σελ. 5—6.

3. ἐκ τῆς λέξεως ταύτης ὁρμώμενος διώρθωσα καὶ τὴν λέξιν «μουσικῆς», ἀλλὰ καὶ ὁ εἰς τὴν λατινικὴν μεταφράσας ἔγραψε quia graeca musica seu docta elegantia imbutus non fuerat ille magister. βλ. Ἐκθεσὶν βασιλείου τῆς Βόννης σελ. 455—7.

4. Vita Euthymii, σελ. 140.

5. Migne Πατρὸλ. Ἑλλην. τόμου ΡΙΑ' στ. 36—37.

6. ἐκδόσις Βόννης τόμ. Β' σελ. 259.

μεταστάντος τῶν ᾧδε τῇ 12 φεβρουαρίου 895, χειροτονηθεὶς τῇ κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας τοῦ ἔτους τούτου, δηλὰ δὴ, κατὰ τοὺς ἡμετέρους ὑπολογισμοὺς, τῇ 10 μαρτίου, ἐν ἡλικίᾳ τεσσαράκοντα τριῶν ἐτῶν⁷.

Νικόλαος ὁ Μυστικὸς διώκησε τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ἔτη πέντε σὺν εἰκοσι, δις ἱερατεύσας· ἡ πρώτη ἱερατεία αὐτοῦ ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ 895—906, ἡ δευτέρῃ δ' ἀπὸ τοῦ 911—925, ὅτε ἀπεβίωσε, τῇ 15 μαΐου μηνός⁸. Καὶ ἐκτίθενται μὲν κατωτέρω τὰ καθέκαστα, τῶν δύο τούτων ἱερατειῶν αὐτοῦ; τοῦτο δὲ γίνεται εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις καὶ δὴ τὰς ἐχούσας χαρακτῆρα γενικώτερον·

Β'

προτάττω τὰς ἐκδοθείσας ὑπ' αὐτοῦ κανονικὰς διατάξεις, τὰς κυρίας καὶ τὰς οἰονεῖ τινα μορφήν τοιούτων διατάξεων φερούσας· ἀτυχῶς, ἀγνοῶ πότε ταύτας ἐξέδωκε, κατὰ τὴν πρώτην ἢ κατὰ τὴν δευτέραν ἡμερίαν·

1) ἡ σπουδαιότερα τῶν κανονικῶν αὐτοῦ διατάξεων ἀναφέρεται εἰς τοὺς μοναχοὺς τοὺς ἀποκειρομένους μεγαλοσχήμους, περὶ ὧν ἐθεσμοθέτησεν ὅτι οὐκ ἀπείργονται τῆς θείας λειτουργίας, διότι ἀπὸ ταύτης ἡ ἀμαρτία μόνον ἀπείργει⁹.

2) ἐπίσης ἐστὶ σπουδαία ἡ πρὸς Ἀνδρέαν μητροπολίτην Πατρῶν ἀποσταλεῖσα, δι' ἧς συνίστωσιν ὅπως ἐμποδίσῃ ἕνα τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων ἀπὸ τοῦ κωλύειν γυναῖκά τινα χηρεύσασαν καὶ γενομένην μοναχὴν προσκαρτερεῖν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ συζύγου¹⁰. «Ἄδικον γὰρ καὶ λίαν ἀπάνθρωπον, οὕτως εὐλαβεῖα τὴν γυναῖκα ζῶσαν ἐξελαύνειν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τὸ λείψανον κατέθηκε τοῦ ἀνδρός καὶ οὗ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῇ¹¹ προσήνεγκεν εἰς τε σωτηρίαν τῆς ἰδίας ψυχῆς καὶ εἰς τὴν τοῦ τόπου διαμονὴν τε καὶ σύστασιν»·

3) προσοχῆς ἀξία ἡ πρὸς τὸν μητροπολίτην Γρηγόριον Ἐφέσου πεμφθεῖσα διάταξις, ἀποφαινομένη ἵνα τῶν ὑπὸ Γρηγορίου χειροτονηθέντων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου λειτουργῶν οἱ παλαιότεροι προηγῶνται, μετ' αὐτοὺς οἱ ὑπὸ Γρηγορίου καὶ μετὰ ταύτους τάττονται οἱ ἐν καιρῷ τῶν τῆς Ἐκκλησίας σκανδάλων ὑπὸ Κωνσταντίνου καὶ Ἰωάννου χειροτονηθέντες· διατάττουσα δ' αὖτὸν ἵνα μὴ καταγάγῃ εἰς ὑποδεστέραν τάξιν οὓς αὐτὸς ἐχειροθέτησε πρωτοπρεσβυτέρους, ἀρχidiaκόνους καὶ δευτερεύοντας¹². ἡ διάταξις ἐξεδόθη μετὰ τὸ 912·

4) τετάρτην κανονικὴν διάταξιν γινώσκουμεν τὴν πρὸς τὸν στρατηγὸν τῆς Ἑλλάδος ἀπολυθεῖσαν ἐν περιστάσει δυσχερεῖ, ταραττομένης τῆς Ἐκκλησίας τῶν Θηβῶν· διχῇ σχισθέντων τῶν κληρικῶν Θηβῶν, ἔγραψεν ὁ Νικόλαος κρίνων ὅτι οἱ μὲν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ (Θηβῶν) προσκείμενοι πρέπει ἵνα κατέχωσι τὸν καθολικὸν (μητροπολιτικὸν) ναὸν, οἱ δὲ ἄλλοι τοὺς ἐπιλοίπους¹³, ἄχρις ἂν «εὐδοκῇ Θεὸς οἰκοδο[ν]ομηθῆναι τι εἰς τὰ κατασχόντα τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ πράγματα¹⁴»·

5) ἡ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀλανίας ἐπιστολὴ τύπον ἐπέχει κανονικῆς διατάξεως οἰκονομίαν ἐπιτρεπούσης ἐν τῷ περὶ γάμου κεφαλαίῳ, διδούσης ἄδειαν εἰς τὸν Ἀλανίας Πέτρον¹⁵ ὅπως ἐπιμένῃ ἐν τοῖς περὶ συναλλαγμάτων γαμικῶν κεφαλαίοις — **ἐὰν εἰσακούηται** — καὶ ὅπου ζημία τοῖς εἰς τὸν χριστιανισμὸν νεοφωτίστοις ἐπικρέμαται, διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἐκ τῆς εἰδωλολατρείας εἰς ἥθην χριστιανικὰ μεταπτώσεως· ὅπου δ' οὐδεμίαν ὑφορὰ ζημίαν ἵνα ἐνδίδῃ πρὸς μικρόν·

6) ἡ πρὸς Ἰγνίτιον ἐπιστολὴ τὸν Κυζίκου μητροπολίτην¹⁶ φέρει τοιοῦτον τύπον, παραινοῦσα αὐτὸν ἵνα «συμπαθῶς ἔχῃ» πρὸς τὸν κατασχόντα τὴν ἐν Κυζίκῳ Ἐκκλησίαν πρὶν αὐτοῦ, θεραπείας καὶ περιποιήσεως ἐν μοναστηρίῳ ἀπολαύοντα. Ταύτη δὲ συναφῆς ἐστὶν ἡ πρὸς τὸν

7. Πατριαρχικῶν Πινάκων μου σελ. 296.

8. Theophanis Continuati, Βόννης· σελ. 410.

9. Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη· τόμου Α' σελ. 271.

10. Migne τόμου PIA' στήλη 232.

11. τὸ ἐν τοῖς ἐντύποις φερόμενον «αὐτῇ», δηλὸν οὖν εἰς πῶσιν δοτικὴν, μετέτρεψα εἰς ὀνομαστικὴν, ὡς φαίνεται· ἀλλὰ καὶ ὁ λατῖνος μεταφράστης διέστρεψε τό τε νόημα καὶ τὸ γράμμα, γράφων, ubi omnem substantiam suam(;) in salutem animae suae et in loci conservationem collocavit.

12. Migne PIA' στ. 232.

13. Migne αὐτόθι στ. 221.

14. διώρθωσα οὕτω, διότι ἡ λέξις οἰκοδομῇ οὔτε κανονικῶς εὐδοκίαν τὴν ἐννοιαν, οὔτε λογικῶς. Ἀτυχῶς ὁ λατῖνος μεταφράστης ἔγραψεν quoniam modo aedificetur sancta sua Ecclesia in his κλπ.

15. Migne τόμου PIA' στήλη 245.

16. αὐτόθι στήλη 361.

Ἀθηνῶν Νικήταν, ὃν ἐπιπλήττει διότι τῆς κανονικῆς ἐπισκοπῆς ἀπεδίωξεν ἓνα τῶν ἐπισκόπων ὑπ' ἀρχιερέων οὐ καθηρημένων χειροτονθέντα, ἐνῶ οὔτε Σάβας καθήρεθι ὁ πρὸ τοῦ Νικήτα μητροπολίτης Ἀθηνῶν γενόμενος, πλὴν τῶν προκαθηρημένων « ὁμοταγῶν ἐκείνῳ » Δημητρίου, Γαβριὴλ, Γρηγορίου καὶ Κοσμᾶ¹⁷. διατάττει δ' ὁ Νικόλαος ὅπως ὁ ἐξωσθεὶς ἐπίσκοπος ἐπανακτίσῃ τὴν ἐπισκοπὴν, διαμένων « ἕως ἂν τὰ δοκοῦντα τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς πέρας ἔλθῃ ». Εἰρήσθω δ' ἐνταῦθα, λόγου πάρεργον, ὅτι ὁ Κοσμᾶς καθήρεθι « διὰ τὰς ἐν τῇ Ρώμῃ ψευδολογίας » καὶ ὅχι δι' ἣν αἰτίαν οἱ λοιποὶ τρεῖς.

7) οἷονεὶ κανονικαὶ διατάξεις εἰς μοναστηριακὰ δίκαια μᾶλλον ἀναφερόμεναί εἰσιν αἱ πρὸς Ἀνδρέαν Πατρὸν καὶ Λέοντα Συλαίου ἐπιστολαί¹⁸. Τῷ μὲν πρώτῳ γράφον περὶ Γρηγορίου μοναχοῦ, ὃν ὁ Ἀνδρέας ἀπεδίωξεν ἐκ κτιτορικῆς αὐτοῦ μονῆς, ἥς ἔδει 'ν' ἀναδειχθῇ καὶ ἡγούμενος, συνιστᾷ 'ν' ἀποδοθῇ τῷ Γρηγορίῳ τὸ δίκαιον, ἂν μὴ λόγος σπουδαῖος κωλύῃ τὸν μοναχὸν τοῦτον· τῷ δὲ Συλαίου ἐπιστέλλων ἐπιτιμᾷ πατρικῶς ἐφ' ὅτι τὸν τῆς μονῆς τοῦ Βήματος ἡγούμενον ἅμα τοῖς μοναχοῖς ἀπέβαλεν ἐκ τῆς μονῆς, τῆς ὑπὸ τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν τελούσης· ἀναγγέλλει δ' ὅτι πολλοὶ προσκλαίονται κατὰ τοῦ Συλαίου Λέοντος « καθ' ἐκάστην, νῦν μὲν μονάζοντες, νῦν δὲ τῆς λαϊκῆς τάξεως, νῦν δὲ καὶ τοῦ κλήρου τὰς ἐγκλήσεις ποιούμενοι, ὡς τῶν οἰκείων ἀποδιωκόμενοι ». Συμφυῆς αὐταῖς ὑπόθεσις ἐκίνησε τὸν Νικόλαον 'να γράψῃ πρὸς τὸν Λαρίσσης Φίλιππον, παραστάσεις ποιησάμενον ὅτι τὸν Θηδῶν ἀρχιεπίσκοπον διέταξεν ὁ πατριάρχης ἵνα ναὸν ἐγκαινίσῃ ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Λαρίσσης τελούντα· καὶ γράφει ὅτι

17. νυστάζων πάντως ὁ μακαρίτης Πανάρετος Κωνσταντινίδης (ὁ Μεσσηνίας) ἀνέγνω τὴν τοῦ Νικολάου πρὸς τὸν Νικήταν ἐπιστολὴν, ὅπως ἀποκατασταθῶσιν « οἱ διωχθέντες ἐπίσκοποι », διότι ἡ διάταξις ἐν τέλει γράφει « τὴν ἐπισκοπὴν ὁ ἄνθρωπος ἀπολαύτω, καὶ διαμενέτω ». Καὶ γινώσκουμεν μὲν μητροπολίτας Ἀθηνῶν τὸν τῇ 3 δεκεμβρίου 914 θανόντα Σάβαν, Γεώργιον θανόντα τῇ 9 Σεπτεμβρίου 922, καὶ Νικήταν τοῦτον, ἀποβιώσαντα τὸν νοέμβριον τοῦ 927, περὶ ὧν ὅρα τοῦ περιοδικοῦ « Σωτήρ » τόμου Α' σελ. 159 καὶ 173. Τίνες ἦσαν οἱ « ὁμοταγεῖς ἐκείνῳ », Δημήτριος καὶ Γαβριὴλ καὶ Γρηγόριος καὶ Κοσμᾶς, Μὴ τοὶ μητροπολίται Ἀθηνῶν μεταξὺ τοῦ 914—920; Ἀλλὰ τέσσαρες ἐντὸς 25 ἢ ἐπτά ἐτῶν καθαιροῦνται; ἢ ἦσαν ἐπίσκοποι ὑπὸ τὸν Ἀθηνῶν; Ἀγνωστον.

18. Migne Πατρὸλ. ΡΙΑ', στήλη 337, 333, 332.

τοῦτο ἔπραξε μαθὼν ὅτι ὁ ναὸς ἐκεῖνος ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς προνομίοις τελεῖ, σταυροπηγιακὸς ὢν, ὡς σήμερον λέγομεν.

8) γνωστὴ ἐστὶν ἡ διάταξις « περὶ τοῦ τὰς πατριαρχικὰς ἐπιστολὰς ἀμισθὶ δίδοσθαι τοῖς αὐτοῖς » ἐκδεδομένη παρὰ Ράλλη καὶ Ποτλῆ¹⁹, οὐδένα τύπον κανονικῆς φέρουσα διατάξεως, ἀλλ' οὔσα μᾶλλον καθορισμὸς μισθοῦ τοῦ λεγόμενου παρὰ βυζαντινοῖς ὀστιάριον· « τούτῳ μὲν ρόγαν ἐτήσιον δίδοσθαι ἐτάξαμεν » καθ' ἣ γράφει, ἐκκόπτουσα τὴν ἕως τῶν χρόνων τῶν τότε συνήθειαν. Ταύτην ἐν ταῖς κανονικαῖς διατάξεσι συναριθμῶ, σύντεταγμένην ἤδη ταύταις ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν τοῦ « Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων ».

9) σπουδαιότατη πασῶν ἡ καταδικάζουσα τὸν τέταρτον γάμον, ἥς καὶ κατωτέρω μνεῖα γενήσεται.

Μ. Ι. Γ.

(ἔπεται συνέχεια)

Αἱ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ*

Ἡ εἰκὼν τῆς Παμμακαρίστου Θεοτόκου, ἡ ἀπὸ τοῦ πάλαι ναοῦ μετακομισθεῖσα εἰς τὸν ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Παραμυθίας καὶ εἰς τὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου τοῦ Κανάβη (Βλάχ-Σεραγίου—καὶ Ευλοπόρτης) καὶ κατόπιν ἐν Διπλοφαναρίῳ, ἐκ γνώμης τοῦ παναγιωτάτου παναγιωτάτου πατριάρχου κ. Ἰωακείμ καὶ θεσπίσματος συνδικῶ, γεραιρομένη ὕμνοις ἱεροῖς, ἐπαναφέρει εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασνῶν, τιμωμένην ἐπὶ βυζαντινῶν, κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ἥτοι τὴν ἑορτὴν τῆς Ἰνδίκτου. Οὔτε ἦν ἀσύνηθες κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τὸ τιμᾶσθαι λίαν μεγαλοπρεπῶς καὶ δημοτελέστατα, ἰδίᾳ μετὰ τὰς εἰκονομαχικὰς κακοθείας, τὰς θαυματουργοὺς εἰκόνας καὶ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν θαυμάτων ἐντὸς τῶν μοναστηρίων καὶ ναῶν ἅγειν πανηγύρεις ἱεράς. Ἐν αὐταῖς καὶ ἀκολουθίαι ἐψάλλοντο ἱεραὶ, συνταπτόμεναι κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ διαιωνίζουσαι τὰ γενόμενα θαύματα καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν εὐεργετουμένων προσάγουσαι

19. Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων· τόμου Ε' σελ. 1—2.

* τὰ προηγούμενα μέρη τῆς παρούσης διατριβῆς ἐξεδόθησαν ἐν σελ. 441, 476 καὶ 505 τοῦ ΚΕ' τόμου τῆς « Ἐκκλ. Ἀληθείας ».

τῷ δημιουργῷ καὶ Σωτῆρι τῷ πατάσσοντι καὶ πάλιν ἰωμένῳ. Οὕτω, μετὰ τὴν πρώτην σεπτεμβρίου, δῆλα δὴ τὴν μνήμην «τοῦ γενομένου θαύματος ὑπὸ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, δηλαδὴ ὅταν ἡ σεβασμία αὐτῆς καὶ θαυματουργὸς εἰκὼν, ἢ ἐκ τοῦ μοναστηρίου οὔσα τῶν Μιασινῶν, ἐρρίφθη ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καλουμένῃ Ζαγουροῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν εἰκονομάχων, καὶ ὕστερον μετὰ πλείστους χρόνους πάλιν ἐκ τῆς λίμνης θαυμασίῳ τῷ τρόπῳ ἀνεβάνη ἄσπιλος»¹ — ἐπὶ τὰ ἡμέρας μετὰ ταῦτα, συνεκρότουσαν πανήγυριν μεγάλην οἱ πιστοὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατείων, δευτέραν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πινήγυριν ἐπὶ τῇ μνήμῃ θαύματος τινος παρομοίου τῷ τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασινῶν, ἥτοι τῆς ἐντεῦθεν εἰς Ρώμην πορείας τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης Ρωμαίας,² ἥτις ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐσώθη διαπόντιος εἰς Ρώμην καὶ κατόπιν ἀνεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν «ὥρισθη δὲ τὴν ἀνάμνησιν ταύτην τελεῖσθαι κατ' αὐτὴν γε τὴν ἐορτεῖον ἡμέραν τοῦ σεβασμίου γενεθλίου αὐτῆς», ἥτοι τῇ 8 σεπτεμβρίου.

Αἱ πανηγύρεις αὗται καὶ μάλιστα αἱ περὶ τῶν θεανδρικών καὶ θεομνηστικῶν εἰκόνων ἐγίνοντο παρόντος τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις, ἐπὶ παραδείγματι, τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τῶν Ὁδηγῶν, κοινότερον δὲ Ὁδηγήτριαν, κομιζομένην εἰς τὸ παλάτιον τῇ τετάρτῃ τοῦ Μεγάλου Κανόνος καὶ «ἀπερχομένην» τῇ δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου, προέπεμπε, ὡς ἐπίσης παρίστατο καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς 8 σεπτεμβρίου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις³.

Οὐ μόνον ἐπὶ θαύμασιν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνευρέσει καὶ μετακομίσει ἁγίων εἰκόνων ἀρχαίων, κυρίως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὑπομνήματα ἐν εἵδει πανηγυρικῶν λόγων ἐγράφοντο καὶ ἐορταῖ ἐπὶ τούτῳ καθωρίζοντο, καθ' ὅς ἐδει 'να ψάλλωνται βεβαίως ἱεροὶ ὕμνοι, ὡς βλέπομεν ἐν τοῖς Συναξαρίοις τῆς 9 καὶ τῆς 11 καὶ τῆς 16 τοῦ μηνὸς αὐγούστου. Καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιότερων ἐκείνων εἰκόνων τῶν Ἀχειροποιή-

των λεγομένων, ἰδιαζόντως τοῦ Σωτῆρος, εἶτα δὲ καὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς ὅς οἱ χρόνοι παρερχόμενοι προσέθηκαν καὶ τὴν ἐν Ταυρομενίῳ τῆς Σικελίας καὶ τὴν ἐν τῇ μονῇ Κοσφινίτσας ἐν Δράμα, πολλὰ γράφουσιν οἱ ἀγιολόγοι, ὧν οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν περὶ τῆς ἡμετέρας ταύτης τῆς Παμμακαρίστου ἐγραψέ τις. Ὡς δὲ καὶ ἄλλοτε ὑπεμνήσαμεν, τὴν εἰκόνα ταύτην ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία πρὸ ἐβδομήκοντα ἐτῶν⁴ διὰ στόματος τῶν παναγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντίου Α' καὶ Γρηγορίου ΣΤ', ἐκήρυξε θαυματουργὸν, ἀνυψῶσα βεβαίως τὴν διάνοιαν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ μακαρίου πατριάρχου Ἱερεμίου Α' κατὰ τὴν παράδοσιν, τελεσιουργηθὲν ὑπερφυῆς θαῦμα τῆς σωτηρίας τῶν ὀρθοδόξων, ὃ μαρτυρεῖ αὐτὸς πάλιν ὁ συγγραφεὺς τῆς Πατριαρχικῆς Ἱστορίας ὁ Μανουὴλ Μαλαξός.

Ἰσως ἐκεῖνο τὸ γεγονός ἢ μᾶλλον τὴν πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐγνωμοσύνην διαιωνίζων ὁ ἀείμνηστος πατριάρχης Τιμόθεος Β', ἐπισκευάζων τὸν πατριαρχικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῷ 1614, ὥρισε 'να τιμᾶται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς Παμμακαρίστου, δοξάζων τὴν Θεομήτορα, τὴν τῆς ἡμετέρας ὑπερφυοῦς σωτηρίας πρόξενον. Πάσας τὰς μνήμας τῶν παλαιῶν ἁγίων εἰκόνων, ὧν ἐνώπιον ἐν συντριβῇ καρδίας οἱ προπάτορες ἡμῶν προσκύναντο, τὴν ἀπὸ Θεοῦ δύναμιν καὶ σωτηρίαν ἐπικαλούμενοι, συγκεφαλαιῶσι ἢ διπλῇ πατριαρχικῇ καὶ κοινῇ τῶν ὀρθοδόξων κωνσταντινουπολιτῶν ἐορτῇ τῆς 1 σεπτεμβρίου, πίστιν θαυματουργοῦσαν καὶ σώζουσαν τοῖς ἀπογόνους ὑπομνήσκουσα, καὶ ἦν μετὰ ἐπὶ τὰ ἡμέρας, τῷ προσεχεῖ σαβάτῳ δημοτελῶς πανηγυρίσομεν ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ κυρίως ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡμῶν, ἡ ἐορτὴ τῆς Παμμακαρίστου.

Μ. Ι. Γ.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά εἰς τὸ προδεχὲς φύλλον, τὸ τῆς 1 σεπτεμβρίου.

4. Τυπικὸν ἐκκλησιαστικὸν κατὰ τὸ ὕψος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας ἐκ μακρῆς τῆς πείρας καὶ πολλῶν σημειώσεων τῶν κατὰ καιροὺς χρηματισάντων πρωτοψάλτων συλλεγὲν ὑπὸ Κωνσταντίνου πρωτοψάλτου κτλ. ἐν Κωνσταντινουπόλει 1838 σ.λ. 131 ἐν ὑποσημείωσει. Σημειώτεον ὅτι πλεῖστον μέρος τῆς ὕλης ἐχορήγησαν εἰς τὸν μακαρίτην πρωτοψάλτην Κωνσταντῖνον οἱ πατριάρχαι Κωνσταντῖος Α' καὶ Γρηγόριος ΣΤ'.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1 κατὰ τὸν Συναξαριστὴν ἐν τῇ πρώτῃ σεπτεμβρίου.

2. βλέπε τὸ περὶ τῆς εἰκόνης τῆς Ρωμαίας ἀρχαίου ὑπόμνημα ἐν τόμῳ Γ' τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» καὶ ἰδίᾳ σελίδα 282, στήλην β'.

3. Κωδικοῦ περὶ ὁφικίων· Βόννης σελὶς 72. Πορφυρογ. Ἐκθεσις βασιλείου τάξεως σελ. 189--190.

1948

J. m. 726901